

Đánh giá khả năng thuyết trình bằng tiếng Anh của sinh viên năm thứ ba chuyên ngành Quản trị Dịch vụ Du lịch và Lữ hành tại Trường Đại học Hạ Long

Vũ Thị Bích Thảo*

**Trung tâm Ngoại ngữ - Tin học, trường Đại học Hạ Long*

Received: 27/05/2023; Accepted: 06/06/2023; Published: 15/07/2023

Abstract: Oral presentations in English is one of the most important skills for students specializing in Tourism. This skill is necessary to create job opportunities and to better fulfill work tasks in the future. Through teaching English for Tourism majors to third-year Tourism and Travel Management students, I have observed their limitations in English presentation abilities. With the goals of improving English presentation skill of students and training qualified staff to meet the recruitment needs of businesses, the writing is focused on studying the oral presentation skills of third-year Tourism and Travel Management students, analyzing the difficulties and errors that students face in presentations, understanding the aspirations of students to better public speaking, and proposing suggestions to improve public speaking skills.

Keywords: *Oral presentation skills, public speaking in English, English for tourism*

1. Đặt vấn đề

Tiếng Anh là một ngôn ngữ phổ biến được sử dụng trên toàn thế giới trong nhiều lĩnh vực như nghiên cứu, học tập và công việc. Thuyết trình Tiếng Anh được hiểu là khả năng của một người để trình bày một ý tưởng hoặc một chủ đề một cách hợp lý và thuyết phục bằng tiếng Anh. Kỹ năng này rất quan trọng đối với sinh viên học ngành du lịch vì nó giúp sinh viên phát triển kỹ năng nghiên cứu và tư duy phản biện, thể hiện sự hiểu biết và khả năng áp dụng kiến thức liên quan đến lĩnh vực du lịch các em được học vào việc thực hành các kỹ năng giao tiếp chẳng hạn như nói trước công chúng hoặc giới thiệu các tuyến điểm du lịch một cách chuyên nghiệp. Sinh viên du lịch, đặc biệt ở chuyên ngành Quản trị lữ hành hoặc hướng dẫn viên cần thuyết trình tiếng Anh tốt bởi vì đó một cách để chia sẻ thông tin với du khách quốc tế, trở thành người làm việc chuyên nghiệp hơn bởi sự hiểu biết về ngôn ngữ của khách hàng.

Trong những năm gần đây, thông qua phương pháp học tập lấy người học làm trung tâm, tính chủ động và khả năng tự học của sinh viên ngày càng được nâng cao. Sinh viên được tham gia nhiều hoạt động học tập có tính thuyết trình cao như trình bày dự án, giới thiệu tuyến điểm...Sinh viên ngành Quản trị Du lịch và lữ hành được đào tạo theo xu hướng nghề nghiệp đồng nghĩa với việc sinh viên cần sử dụng khẩu ngữ tiếng Anh (oral skills) nhiều hơn do

vậy việc nâng cao kỹ năng nghe nói được đặt mục tiêu chính trong chương trình đào tạo tiếng Anh Du lịch, cụ thể là phát triển kỹ năng nghe nói trong các tình huống giao tiếp với du khách nước ngoài và kỹ năng thuyết trình. Hình thức thi nói (oral test) được áp dụng để đánh giá kết quả học phần.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Hình thức bài thi kỹ năng nói áp dụng tại Đại học Hạ Long

Hình thức bài thi kỹ năng nói áp dụng tại Đại học Hạ Long hiện nay được mô phỏng, chỉnh sửa từ bài thi IELTS của Hội đồng Anh. Bài thi kéo dài trong khoảng 10-12 phút bao gồm 3 phần cho 1 thí sinh: (1) Tương tác (interview); (2) Độc thoại (Individual long turn); (3) Tương tác (Two way discussion). Nếu có kỹ năng thuyết trình tốt, sinh viên sẽ hoàn thành tốt phần Individual Long Turn (phần 2) bởi phần thi này đòi hỏi thí sinh phải trình bày một chủ đề về chuyên ngành; trả lời câu hỏi về lĩnh vực hoặc chủ đề cụ thể trong khoảng thời gian từ 2 đến 3 phút. Phần thi được đánh giá dựa trên các yếu tố sau: (1) Độ trôi chảy và mạch lạc (Fluency and Coherence) gồm duy trì phần trả lời lưu loát. Câu trả lời phải có sự liên quan về nội dung và liên kết với nhau. Sự liên kết này biểu thị ở mặt thông tin như dễ hiểu, đúng trọng tâm và mặt hình thức như sử dụng các từ nối một cách chính xác, phù hợp. (2) Từ vựng và nội dung (Lexical resources and content) sử dụng từ vựng đúng nghĩa, phù hợp với ngữ cảnh hoặc chủ

đề thuyết trình. Có nhận thức về việc diễn đạt một nội dung nói bằng đa dạng các từ vựng và cấu trúc và thực hiện với độ chính xác. (3) Độ đa dạng và chính xác về Ngữ pháp (Grammatical Range and Accuracy): sử dụng các cấu trúc cơ bản chính xác, kết hợp câu đơn và câu ghép hoặc có thể sử dụng linh hoạt các loại mệnh đề hoặc cấu trúc phức hợp. Tránh mắc lỗi ngữ pháp đặc biệt các lỗi ngữ pháp cơ bản như thiếu hoặc nhầm thời động từ hoặc sai cấu trúc. (4) Âm và Ngữ điệu (Pronunciation) Phát âm, nhấn đúng trọng âm, có ngữ điệu, nhịp điệu lên xuống phù hợp. Không nói quá chậm hay quá nhanh, đồng thời phải ngắt giọng đúng chỗ.

Sau năm học thứ hai, nhiều sinh viên chuyên ngành Quản trị Du lịch và lữ hành còn khá hạn chế trong giao tiếp tiếng Anh, điều này được thể hiện qua kết quả bài thi nói của học phần tiếng Anh 1,2. Thậm chí một số em học hết năm thứ tư nhưng vẫn chưa đạt năng lực bậc 3 theo yêu cầu chuẩn đầu ra của nhà trường. Điều này có thể do phương pháp học tập của sinh viên chưa phù hợp, không thường xuyên thực hành giao tiếp thực tế ngoài giờ học. Để khắc phục tình trạng này, tổ bộ môn và các giáo viên tiếng Anh cũng đã có nhiều biện pháp, đổi mới phương pháp giảng dạy, áp dụng công nghệ thông tin, sử dụng giáo trình điện tử và các hình thức giảng dạy tương tác. Một số giảng viên cũng đã có các nghiên cứu nghiên cứu nhằm nâng cao chất lượng môn học như nghiên cứu của cô Nguyễn Thị Hảo về kỹ năng viết bài luận tiếng Anh của sinh viên chuyên ngữ; nghiên cứu của cô Vương Kim Minh về sử dụng e-learning để hỗ trợ phát triển kỹ năng nói cho sinh viên. Chưa có nghiên cứu về kỹ năng thuyết trình cho sinh viên chuyên ngành Du lịch. Với mong muốn tìm hiểu thực trạng về khả năng thuyết trình bằng tiếng Anh của sinh viên để tìm hướng khắc phục và rút kinh nghiệm trong giảng dạy, trong giới hạn thời gian của học kỳ II năm học 2022-2023, nghiên cứu này chỉ tập trung vào kỹ năng thuyết trình tiếng Anh của sinh viên năm thứ ba chuyên ngành Quản trị dịch vụ Du lịch và Lữ hành thuộc khoa Du lịch trường Đại học Hạ long ở các giai đoạn chuẩn bị bài thuyết trình và tiến hành trình bày. Nghiên cứu trả lời cho câu hỏi: (1) Những lỗi sinh viên thường mắc khi thuyết trình tiếng Anh là gì? (2) Sinh viên đang gặp khó khăn gì trong khi thuyết trình? (3) Những biện pháp nào có thể giúp sinh viên nâng cao kỹ năng thuyết trình tiếng Anh?

2.2. Kiến nghị nhằm nâng cao kỹ năng thuyết trình tiếng Anh cho sinh viên

2.2.1. Tổ bộ môn và khoa Ngoại ngữ:

+ Để khắc phục khó khăn trong việc tương tác với người nghe và cải thiện kỹ năng giao tiếp bằng tiếng Anh, tổ bộ môn cần tăng cường các hoạt động ngoại khóa, tạo cơ hội để sinh viên được học hỏi và thể hiện năng lực thuyết trình Tiếng Anh từ đó nâng cao kỹ năng tương tác và kỹ năng giao tiếp.

+ Xây dựng chương trình bồi dưỡng các khóa học theo chuyên đề về ngữ âm, ngữ pháp, Tiếng Anh chuyên ngành Du lịch (khách sạn, hướng dẫn, lễ tân...) cho sinh viên.

2.1.2. Giáo viên

Áp dụng phương pháp dạy thuyết trình tiếng Anh theo hướng tích cực là một biện pháp hiệu quả để cải thiện kỹ năng ngôn ngữ của sinh viên. Phương pháp này tập trung vào việc khuyến khích sinh viên trở nên tự tin và phát triển khả năng thuyết trình. Giáo viên thường xuyên khuyến khích sinh viên sử dụng tiếng Anh trong lớp học. Hạn chế việc bắt lỗi, phê bình khi sinh viên chưa thể hiện bài thuyết trình lưu loát mà nên khen ngợi và tập trung vào thành công của sinh viên để tạo động lực và tăng sự tự tin cho sinh viên. Tạo một không khí học tập thoải mái để sinh viên không bị áp lực. Liên lạc thường xuyên trên lớp, trên nhóm lớp qua phần mềm đào tạo hoặc zalo để tạo cảm giác gần gũi, thân thiết với sinh viên và hỗ trợ kịp thời với những băn khoăn về bài thuyết trình. Tạo ra các hoạt động nhóm trong lớp học để giúp sinh viên tương tác với nhau và chia sẻ kinh nghiệm làm bài thuyết trình. Khuyến khích sinh viên tham gia các cuộc thi thuyết trình hoặc tham gia các sự kiện để thực hành tiếng Anh, cải thiện kỹ năng tương tác.

Tăng tần suất bài tập thuyết trình : theo từng tuần học, kỳ học. Bài tập thuyết trình cần được giao cho sinh viên từ học phần Tiếng Anh 1,2 (sinh viên năm 1,2). Như vậy, khi chuyển sang giai đoạn học Tiếng Anh chuyên ngành sinh viên có thể thực hiện các bài thuyết trình một cách tự tin và hiệu quả hơn. Giáo viên có thể bắt đầu bằng cách giao các bài thuyết trình ngắn. Sau đó, tăng dần độ khó và thời lượng của bài thuyết trình. Thường xuyên thực hành thuyết trình tiếng Anh sẽ giúp sinh viên trở nên tự tin hơn khi nói tiếng Anh (giải quyết được vấn đề khó khăn về tâm lý); Khi chuẩn bị cho một bài thuyết trình, sinh viên sẽ tìm kiếm và học thêm rất nhiều từ mới để trình bày ý tưởng của mình từ đó cải thiện được vốn từ vựng (Giải quyết được khó khăn về vốn từ, cú pháp); Khi trình bày bài thuyết trình thường xuyên, sinh viên phải lắng nghe các câu hỏi và ý kiến phản hồi từ khán giả, từ đó nâng cao kỹ năng nghe và phản

xạ của mình (Giải quyết được khó khăn về **tương tác**); Khi thực hành thuyết trình, sinh viên sẽ học được cách tổ chức thông tin một cách rõ ràng và logic (giải quyết được khó khăn về diễn đạt, nhịp điệu, âm và ngữ điệu).

Khi giao bài tập thuyết trình giáo viên cần xem xét các yếu tố sau:

+ Mục tiêu giảng dạy: Bài tập thuyết trình phải phù hợp với mục tiêu của học phần Tiếng Anh chuyên ngành du lịch bởi nó hỗ trợ sinh viên mở rộng từ vựng và từ ngữ chuyên ngành, đồng thời nâng cao khả năng nghiên cứu, lựa chọn tài liệu từ các nguồn thông tin tin cậy liên quan đến lĩnh vực du lịch, đáp ứng cho công việc trong tương lai.

+ Trình độ của sinh viên: Trong cùng lớp học nhưng sinh viên có trình độ tiếng Anh khác nhau do vậy giáo viên cần nắm được khả năng của mỗi sinh viên (hoặc nhóm sinh viên) để lựa chọn các chủ đề thuyết trình phù hợp cho từng nhóm đối tượng. Chủ đề thuyết trình cũng ảnh hưởng đến khả năng hiểu và thuyết trình của sinh viên. Một chủ đề quen thuộc hoặc phù hợp với trình độ sẽ tạo động lực cho sinh viên nghiên cứu và trình bày tốt hơn. Để hoàn thành tốt các bài thuyết trình tiếng Anh chuyên ngành Du lịch, yếu tố kiến thức du lịch cũng đóng vai trò quan trọng. Ở năm học thứ ba, sinh viên đã và đang được học các môn chuyên ngành về Du lịch nhưng cũng có thể còn yếu về từ vựng chuyên ngành, yếu về khái niệm chuyên ngành, thiếu thông tin và xu hướng mới của ngành đào tạo...

+ Thời gian: Thời gian cung cấp cho sinh viên để thực hiện một bài thuyết trình tiếng Anh thể ảnh hưởng đến việc chuẩn bị nội dung. Nếu thời gian được cung cấp ít sẽ gặp khó khăn trong việc thu thập thông tin, nghiên cứu và tổ chức thông tin cũng như không đủ thời gian luyện tập để trình bày một cách logic, mạch lạc. Đặc biệt khi chủ đề thuyết trình học phần tiếng Anh du lịch cũng là lĩnh vực khó, sinh viên đang được học nên cần thời gian phù hợp để chuẩn bị.

2.2.3..Sinh viên

Thành công của một bài thuyết trình tiếng Anh phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó sự nỗ lực của người học đóng vai trò quan trọng nhất. Để thành công trong thuyết trình tiếng Anh, sinh viên cần:

+ Chủ động học và tìm hiểu những kiến thức về cách làm bài thuyết trình tiếng Anh. Thực hiện các bước thuyết trình theo yêu cầu, quy định chung của cấu trúc bài thuyết trình.

+ Nắm vững kiến thức và chủ đề của bài thuyết

trình: Điều này đòi hỏi sinh viên cần có kiến thức chuyên môn về chủ đề của bài thuyết trình, hiểu được các thuật ngữ, các khái niệm và có thể diễn giải chúng một cách rõ ràng và dễ hiểu. Chủ động làm giàu vốn từ vựng và những ngôn ngữ đặc trưng của ngành thông qua sách, báo và các nguồn tài liệu liên quan. Thường xuyên cập nhật thông tin và bổ sung kiến thức về chuyên ngành Du lịch.

+ Có kỹ năng giao tiếp tiếng Anh tốt: Sinh viên cần có kỹ năng giao tiếp tiếng Anh tốt, đảm bảo đã xây dựng các kỹ năng cơ bản về ngữ pháp và phát âm – đây là một phần quan trọng trong quá trình học tiếng Anh. Để nâng cao các kỹ năng này, sinh viên có thể tham gia các lớp học tiếng Anh chuyên sâu, đọc sách, xem phim, tập luyện nghe và nói tiếng Anh thường xuyên để cải thiện tốt hơn.

+ Thực hành và luyện tập nhiều: Sinh viên cần thực hành và luyện tập thường xuyên để cải thiện kỹ năng của mình, rèn luyện sự tự tin và khả năng giải quyết vấn đề trong quá trình thuyết trình. Chủ động tham gia các hoạt động ngoại khóa, nắm bắt cơ hội nói trước công chúng để vượt qua sự tự ti và sử dụng ngôn ngữ hình thể hiệu quả.

+ Đặt tâm huyết vào công việc: Thuyết trình là một kỹ năng truyền đạt ý tưởng, thông tin, thông điệp một cách rõ ràng, tổng quát và thuyết phục. Sinh viên cần tâm huyết và sự nghiêm túc đối với công việc này.

3.Kết luận

Dựa trên sự khảo sát, phân tích, đánh giá có thể nhận thấy thuyết trình tiếng Anh trước công chúng vẫn đang là thách thức với sinh viên chuyên ngành Quản trị Du lịch và Lễ hành K6. Qua nghiên cứu có thể nhận thấy Ngữ âm là lỗi sinh viên còn hạn chế nhiều nhất. Sai sót xảy ra trong việc phát âm từ, âm tiết, trọng âm thiếu chính xác. Các lỗi này có thể gây ra sự hiểu lầm hoặc khó hiểu trong giao tiếp. Hạn chế tiếp theo về từ vựng chuyên ngành và ngữ pháp. Yếu tố tâm lý cũng cần được cải thiện để khắc phục tình trạng thể hiện bài thuyết trình thiếu mạch lạc như hiện nay. Tiếng Anh là môn thực hành cần có sự nỗ lực của bản thân mỗi cá nhân người học, do vậy giải pháp quan trọng nhất để nâng cao khả năng thuyết trình có lẽ là sự kiên trì luyện tập của mỗi sinh viên.

Tài liệu tham khảo

1. Carnegie, D. (2019). *The Art of Public Speaking*. Cosimo Classics
2. Harmer, J. (1998). *How to teach English*. Longman.
3. Mark, E & Nina,O. (1992). *Giving presentations*. Longman.